

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE PIANO, 3º CURSO CUADRIMESTRES V e VI
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA: PIANO CUADRIMESTRES V-VI											
ESPECIALIDADE:	INTERPRETACIÓN								ITINERARIOS:	PIANO	
CARÁCTER:	DISCIPLINA OBRIGATORIA								TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL	
DEPARTAMENTO:	PIANO								XEFE DE DPTO.:	Rosa-María García Barcia	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Rosa-María García Barcia	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5	
ECTS/CUAD.	9	9	9	9	10	10	10	12	Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS								TITORÍA		EMAIL/TEL/WEB
	Julio Mourenza Torreiro								Miércoles, 8:30-9:30		juliomourenza@gmail.com
	Javier Ares Espiño								Venres 10:00-11:00		javieraresespino@gmail.com
	Rosa-María García Barcia								Venres 11:00-12:00		garciabarcia@yahoo.es
	Elisa Timiraos Ferreiro								Martes 14:00-15:00		elisatimi2@gmail.com

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
<p>DESCRITOR: Síntese e dominio das dimensións da interpretación musical pianística e do repertorio do instrumento. Desenvolvemento dun estilo propio como intérprete e da madurez creativa, con hábitos e técnicas de estudo adecuados e valorando criticamente o traballo. Preparación adecuada para a interpretación en público e das técnicas de control postural e emocional.</p>	
<p>COÑECEMENTOS PREVIOS: Aquéles que están implícitos na proba de acceso e nos cursos anteriores.</p>	
<p>RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:</p>	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T3, T6, T13
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X6, X8, X11, X19, X21, X24, X25
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
<p>Ver a listaxe e a descrición de competencias no DECRETO 163/2015, do 29 de outubro.</p>	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Adquirir os recursos pianísticos que posibiliten a correcta execución do repertorio.	T1, T3, T6, T13, X1, X3, X6, X8, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
2. Interpretar de memoria obras de diferentes estilos atendendo ás convencións interpretativas de cada un deles	T1, T3, T6, T13, X1, X3, X6, X8, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
3. Adquirir as ferramentas necesarias que permitan ao alumno formarse e progresar en calquera dos ámbitos da especialidade	T1, T3, T6, T13, X19, X24, X25

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS	
		C V	C VI
Estudios pianísticos	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	4	-
Obra barroca	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	5	-
Obra clásica	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	2	3
Obra romántica	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	-	5
Obra postromántica	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	-	4
Concerto/obra de repertorio para solista e orquestra/banda	1.- Lectura, análisis e proceso inicial de traballo. 2.- Traballo específico de todos os elementos musicais e resolución de problemas técnicos e interpretativos. (Pulsación rítmica. Articulación. Precisión de ataques. Equilibrio sonoro. Timbre. Unidade expresiva) 3.- Memorización da obra. 4.- Interpretación en público de memoria (Desenvolvemento da capacidade de distribución de enerxía e concentración ao longo da actuación. Técnicas de relaxación. Aprendizaxe de conduta adecuada no escenario)	3	2
Actividades de reforzo/ampliación		2	2
TOTAL SESIÓNS:		16	16
VER OBSERVACIÓNS: PUNTO 9.1			

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS		HORAS NON PRESENCIAIS		TOTAL HORAS	
	C V	C VI	C V	C VI	C V	C VI
Actividades introdutorias: Realizar unha toma de contacto co alumno e coas posibilidades en función do programa a interpretar no curso.	1,5	0	0	0	1,5	0
Exposición práctico-teórica: Realizar un traballo pedagóxico na aula en que o papel do profesor é o de guía, proponendo situación e contextos que favorezan que os alumnos progresen e acaden un nivel de competencia axeitado.	22,5	24	0	0	22,5	24
Práctica individual: Estudar o programa do cuadrimestre seguindo as directrices proporcionadas polo seu profesor.	0	0	244	244	244	244
Actividades complementarias: Participar nas audicións así como en outras actividades organizadas polo Departamento de Piano ou por outros departamentos.	10	10	18	18	28	28
Titorías:	2	2	0	0	2	2
Actividades de avaliación:						
1. Probas	1	1	0	0	1	1
2. Revisión de probas	1	1	0	0	1	1

TOTAL HORAS:	300	300
VER OBSERVACIÓNS: PUNTO 9.2		

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia a clase e traballo semanal	-Asistencia a clase. -Preparación e progreso das obras a traballar. -Actitude en clase.	EI1,EI2,EI4,EI5,X8,X11,X21,X24,X25,T1,T3,T6	40%
Interpretación de memoria en audición pública organizada polo departamento de piano de todo o repertorio do cuadrimestre	-Dominio técnico -Solidez interpretativa -Comportamento escénico	EI10,X1,X3,X6,X19,T13	60%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Asistencia a clase e traballo semanal	-Asistencia a clase. -Preparación e progreso das obras a traballar. -Actitude en clase.	EI1,EI2,EI4,EI5,X8,X11,X21,X24,X25,T1,T3,T6	40%
Interpretación de memoria en audición pública organizada polo departamento de piano de todo o repertorio do cuadrimestre	-Dominio técnico -Solidez interpretativa -Comportamento escénico	EI10,X1,X3,X6,X19,T13	60%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) <i>Para os alumnos que superen as 3 faltas de asistencia</i>			
Interpretación de memoria en audición pública organizada polo departamento de piano de todo o repertorio do cuadrimestre	-Dominio técnico -Solidez interpretativa -Comportamento escénico	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Interpretación de memoria en audición pública organizada polo departamento de piano de todo o repertorio do cuadrimestre	-Dominio técnico -Solidez interpretativa -Comportamento escénico	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
VER OBSERVACIÓNS: PUNTO 9.2			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS *	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimismo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
<p>1. Referencias básicas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luca Chiantore, <i>Historia de la Técnica Pianística</i>, Alianza Música, Madrid, 2001 - Denis Levaillant, <i>El Piano</i>, Editorial Labor, Barcelona, 1990 - Heinrich Neuhaus, <i>El arte del Piano</i>, Real Musical, Madrid, 1987

2. Referencias complementarias.

- Piero Rattalino, *Historia del Piano*, Idea Books, Barcelona, 2005
- Harold C. Schonberg, *Los Grandes Pianistas*, Javier Vergara (Ed.), Buenos Aires, 1990

9. OBSERVACIÓNS

9.1. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

9.1.1.- Durante os dous cuatrimestres que forman o terceiro curso é obrigatorio interpretar un programa mínimo formado polas seguintes obras musicais: un estudo, unha obra barroca, unha obra clásica, unha obra romántica, e unha posromántica. Entre estas obras figurará un concerto ou obra de repertorio para piano e orquestra/banda. Non se poderán repetir obras dós cursos anteriores. Ademais no apartado de concerto tampouco se poderá repetir autor.

9.1.2.- En todo caso, é esixible a interpretación dunha forma grande: suite, sonata ou variacións, entre as obras de piano solo, independentemente do estilo ao que pertencen.

9.1.3.- As sesións adicadas aos diversos temas dos contidos non representan compartimentos estancos nin un número fixo de sesións, se non que son meramente orientativas e quedan a discreción do profesor.

9.1.4.- Cada profesor decidirá libremente a orde das obras a traballar e o cuatrimestre no que se traballarán en función das necesidades do alumno.

9.2. AVALIACIÓN

9.2.1.- En calquera das ferramentas e en calquera dos tipos de avaliación a interpretación do repertorio será obrigatoriamente de memoria.

9.2.2.- As obras de varios movementos deberán ser interpretadas completas nalgunha audición de departamento dos dous cuatrimestres.

9.2.3.- Aínda que a obra para piano e orquestra/banda forma parte do repertorio do curso, o alumno que toque dita obra en audición e o seu profesor de instrumento considere que a ten superada, non tendrá que volver a repetila na audición do repertorio solista na avaliación ordinaria e extraordinaria. Dita excepción será única e exclusiva para a obra para piano e orquestra/banda, en ningún caso podrá facerse con ningunha outra obra do repertorio. O departamento organizará unha audición de adianto de concerto aproximadamente un mes antes da data da avaliación ordinaria. A superación do concerto por parte dos alumnos, será reflexado na acta do departamento e será notificado ao alumno/a.

9.2.4.- O alumno que opte a Matrícula de Honra tocará na audición do cuatrimestre e serán os membros do departamento os que decidan o que corresponda.